

Marjan Ivan Moškon

SLOVENI

Abstract

SLOVENI

According to the best of our knowledge of ancient sources it can be reasonably assumed that the most probable ancestors of modern Slovenes and Slovaks were former indigenous Sloveni – Sclavenes. In the Balkans, the Turkish and the Sarmatian newcomers mixed with them as late as in the seventh century AD and gradually took over their language. This way developed present South Slavs. This knowledge rebuts unrealistic German theories of mass migration and establishment of the so-called “Alpine Slavs” – ancestors of the present Slovenes in the sixth century AD.

Almost all European nations have a name for the “early Slavs” similar to the Latin record *Scavi* for people who lived between the Baltic Sea and the Carpathians. In 30 European countries do not know the term “Slovani”, as a general term for Slavic nations. They use the name with the Slav- in the first syllable (*Slav-s, Slav-i, Slaw-en, Slave-es, Szlav-ok, Slav-lar, Eslav-os, Слав-яне* and the like). On this basis, is also created the concept Panslavism (not Panslovanism!). The artificially forged form *Slovani* use only few Slavic nations.

For Slovenes is consistent a form with *Sloven-* in the first two syllables (*Sloven-i, Sloven-en, Sloven-es, Sloven-e, Szlovén-ek, Sloveen-it, Sloven-ar, Sloven-ler, Sloven-ci, Esloven-o, Словен-цы* and the like). Exceptions to confirm the rule, are the Serbian, Montenegrin and Macedonian language using the forms *Sloveni* respectively *Slovenite* for the Slavs, and Croatian form *Slaveni*, most likely taken from original Sclavenes. From present contribution follows that description *Sloveni* (from Sclavenes) belongs only to ancestors of today's Slovenes and Slovaks. Similarly speaking neighboring tribes (now Slavs / »Slovani«) had in antiquity completely different names.

O Slovenih

Zdi se, da mlajše slovensko zgodovino pisje, znanstvena književnost in časnikarji skoraj dosledno tajijo eno od pomembnih poimenovanj prednikov slovenskega naroda – Slovene. Nedvomno je to posledica panslavizma, ko so v prvi polovici 19. stoletja vpeljali pojem Slovanov [1] saj so pred tem slovenski pisci (P. Trubar, A. Vramec, S. Kūzmič, J. Košič in drugi) za naše ljudi pogosto uporabljali ime Sloveni, ugledni starejši zgodovinarji (M. Kos, B. Grafenauer, J. Kos in drugi) pa tudi za naše davne prednike.

Milko Kos, po mnenju Boga Grafenauerja sredi 20. stoletja vodilni slovenski zgodovinar [2], pri pisanju o prihodu pod Vzhodne Alpe v svoji Zgodovini Slovencev [3] izrecno uporablja obliko **Sloveni**, ki naj bi se razvila iz Slovjene (v ednini Slovjenin), že v najstarejših pisanih virih označenih tudi kot Sclaveni. Če kdo trdi, da je Kos s Sloveni

misli vse današnje Slovane, naj še našteje, katere od tedanjih izvirnih plemen: Čechové? Poľane? Serboie? Volgare? Ruse? in navede vir za taka poimenovanja. Nobenim od teh še na misel ni prišlo, da bi se imeli za Sklavene.

Slovane pozna tudi B. Grafenauer, ko piše, da »so Obri/Abari ob koncu 6. stoletja vsilili svoje vodstvo **Slovenom** v Sklaviniji in tako vodili ves slovanski pritisk proti Bizancu« [4]. Hkrati pa pod vplivom pangermanske indoktrinacije zavestno ločuje druge »Slovane« od pod Vzhodne Alpe naseljenih Slovenov. Mar gre potemtakem Grafenauerja razumeti, da ta čas v Sklaviniji ni bilo »Slovanov«, ampak **samo** Sloveni? Najbrž, saj so se alanski (sarmatski) Serboi in Horuati, ki so se v 19. stoletju kot Sloveni oziroma Slaveni tudi vpisali v veliko skupnost Slovanov, naselili v Sklavinijo šele v začetku 7. st. [5].

O izvoru Srbov in Hrvatov ter njihovi priselitvi je več teorij, pa tudi dokumentov, ki jih tu ne omenjam in presojam, zato navajam le eno izmed njih.

Enciklopedija Slovenije (1997), Leksikon Sova (2006) in slovenska Wikipedija (avg. 2010), kljub priznanim in navedenim slovenskim zgodovinarjem ne poznajo gesla Sloveni, lahko pa o izvornih (ne o srbskih!) Slovenih preberete prispevek na slovaški Wikipediji in še kje drugje [6-7].

Ker menim, da je imenovanje Sloveni v neposredni zvezi s pojmi Σκλαβηνοί = Sklabenoi oz. Sklaveni, ki jih navajajo zgodnji viri za ljudstvo v Srednji Evropi, je treba pojasniti obliko imena Sloveni. Tomažič pojasnjuje, da so Sclaveni pravilno Slaveni ali Sloveni, saj latiščina ne pozna soglasniške skupine SL in v celotnem primerjalnem latinskem besedišču s 1024484 črkami se SL pojavi le trikrat v besedi translate. Glej: G Tomezzoli, M Silvestri, Latin Language Database – iz datotek/from data base: Propertius, The Latin Library The Classics Homepage

Zato so Latini vrinili vmesno črko C in to poimenovanje se je v zahodnem svetu ohranilo, vzhodni del pa pozna pravilno obliko Sloveni! »Ime Sclavi izvira iz grškega Sklabenoi. Ker tako grščina kakor latinščina nista imeli soglasniške skupine SL, so med S in L vnesli črko K (latinsko C).« Glej I. Tomažič, Bog živi deželo pod Triglavom, I. Tomažič. Ljubljana 2007, 9.

Zgodovinska umestitev

Najstarejši podoben zapis je na etruščanskih zlatih ploščicah iz pristanišča Pyrgi, ki ju strokovnjaki umeščajo v 5. stoletje pr. Kr. A. Berlot je na ploščici z daljšim besedilom izluščil besedi **CLUVENI** in **ITALA** ter celoten napis tudi prevedel v najbolj slovenščini podoben jezik [8]. Podobno ugotavljata tudi M. Bor in V. Vodopivec Sluveni in Itala [9 in 10].

Slovaška Wikipedija navaja, da sta obliki **Sloveni** in **Slověni** (beri: Slovieni) do 10. stoletja pogosti, od visokega srednjega veka pa je to oznaka samo v današnji Slovaški, Sloveniji, Madžarski (za Slovake in Slovence) in v delih Hrvaške, kot tudi za izumrlo vzhodno deblo (glej: novgorodski Sloveni) in za Pomeranske Slovincce [10]. Od današnjih slovanskih skupin je beseda Slov(i)eni izvorno ime Slovakov in Slovencev.

Srbsko-črnogorska in makedonska oblika *Sloveni* sicer zdaj pri njih pomeni Slovane, vendar kaže, da so jo njihovi predniki prevzeli, ko so kot alanski Serboi prišli med Sklavene na Balkan [11], kar pomeni, da so morali biti takratni staroselci res **Sloveni** – Sklaveni in ne Sclavi (poznejši Slavi!). Kje naj bi sicer prišli našli to poimenovanje? Še bolj je ta domneva zgovorna pri alanskih Horuatih [12], ki zdaj za nekdanje Sklavene uporabljajo obliko *Slaveni*. Vsekakor bi bilo zanimivo ugotoviti, kdaj in v kakšni zvezi so Srbi prvič uporabili ime Sloveni, in kdaj Hrvatje Slaveni, ne eni ne drugi pa nikoli »Slovani«!

V drugi polovici prvega tisočletja so se ob Ilmenskem jezeru v današnji Rusiji naselili **Sloveni**, znano je njihovo mesto Slovensk, poznejši Novgorod, ki so ga ustanovili skupaj z Rusi. Slovane in Ruse navaja vir ločeno, kar pomeni, da jih takrat še ne šteje za sorodnike – »Slovane« [13] To naselitev potrjuje tudi genetska slika Evrope, saj so najpogostejši slovenski Y-DNK haplotipi R1a1a na območju med Minskom, St. Petersburgom in Moskvo, drugi najpogostajši I2a2 pa so prisotni v Belorusiji, ki pa so pogosti tudi pri Hrvatih [14].

Najstarejši dokumenti, pisani v stari cerkveni »slovanščini« iz devetega stoletja, izpričujejo *slověne*, ko opisujejo prebivalce okrog Soluna (Thessalonica) [15]. Ali naj to pomeni, da so tudi *Sklaveni* (*Sloveni!*) živeli v Otonovi Sclauinii [16] od Baltika pa vse do Grčije?

Ogrski Slovenci, ki so bili od prihoda Madžarov (ok. 880 do 896) naprej pod oblastjo ogrskih kraljev, so sami sebe imenovali **Sloveni** in govorili slovenski jezik [17].

Primoža Trubarja razglašajo kot prvega, ki je naše prednike imenoval Slouenci, manj znano, oziroma manj poudarjano in raziskano, pa je njegovo imenovanje **Sloueni** v prevodu Novega testameta, kjer naslavlja uvod: *Truber od Slouenom slouu iemle* in potem nadaljuje *Lete buque sleto Predguuorio, vom muim lubim Slouenom, ...* [18]

Podobno pa piše Trubar tudi v začetku navodila za branje Svetega pisma: *Vi ifuoleni Bogu Lubi Crainci inu Sloueni*, [18] ...pa v knjigi Eni psalmi, ta celi Katehismus inu ... pejsni: *Natu vi, muji lubi Kranci inu Sloveni, pujte ...* in enako spet v začetku slovenskega predgovora v knjigi Noviga testameta posledni dejl: *VSEM BOGABOIEZHIM CRAINZOM INV Slouenom, od Buga skufi Cristufa vse Dobru molim* [19].

Poglejmo še *ENE DVHOVNE PEISNI, katere so skvsi Primosha Trvberia vta slauenski yesik istolmazhene, inu vshe seday kdrugimu maly drukane* [20]. Do zdaj še nihče ni pojasnil, kje so takrat našli izraz *slauenski*. Malo verjetno, da se jim je že sanjalo o Slavenih (»Slovanih«), zanesljivo pa je bila pesmarica namenjena Slouenom, ki so jih očitno takrat še poznali tudi kot Slauene (Sklavene).

Enkrat o Slovencih in drugič o **Slovenih** je pisal tudi Jurij Dalmatin [21]. Vse kaže, da se je prav v času naših protestantskih piscev začelo uveljavljati ime *Slovinci*, če ga že niso izumili prav oni? Za druge njihove vrstnike smo bili namreč Slovenci potem še kar nekaj stoletij Sloveni, po katerih je ostalo tudi poimenovanje za ženske – **Slovenke**, tako pri nas kot pri Slovakah.

Antol Vramec je v Kroniki, ki jo je dal leta 1578 natisniti v Lublani, za leto 3628 (334 pr. Kr.) zapisal: *Alexander veliki po Otezu Filipa Kral Maczedonzki Bulgare in*

Illyrikufe, ki se vezda imenuiu Zloueni oblada [22]. Po Vramčevih dokaj zanesljivih virih so se torej Zloueni (Sloveni) že takrat topli z makedonskim kraljem. Sicer pa Vramec skozi vso zgodovino dosledno ločuje Zlouene (Szlouene, Szlouencze) in Horuate, o kakšnih »Slovanih« pa pri njem seveda ni niti sledu.

Števan Küzmič (1723-1779), evangeličanski duhovnik, učitelj in utemeljitelj prekmurskega evangeličanskega slovstva je leta 1771 izdal svoj prevod Nove zaveze, najpomembnejše delo prekmurske protestantske književnosti [23], kjer v Predgovoru med drugim piše: ... *Hvále je vrejden i Franczel Miháo: ka je vu Luzátzii bodoučjim Szlovenom ... czejli Nuovi Zákon 1706. dariüvao v Budišfi ...* in tako tudi na drugih mestih, v §. 12. celo: ... *ali, kak zdaj naft Szlovenye gucsíjo, Deacsko czejlo Biblio; ...*

V Linhartovem Poskusu zgodovine Kranjske piše prevajalka o Južnih Slovanih, čeprav poimenovanje »Slovani« tudi leta 1788 še ni bilo izumljeno, Linhart je namreč pisal v nemščini o Slavenih (Slaven izvedeno iz Sklaveni, podobno kot v skoraj vseh evropskih jezikih), v katere »so se iz Sarmatov spremenili«, ko so v 7. stoletju prekoračili Donavo [24].

Ukrajinsko-ruski zgodovinar Jurij Venelin, ki je mlad umrl spomladi 1839, ni dočakal izida svoje knjige *Drevnie i nynješnie Slovene* (Starodavni in današnji Sloveni), ki je v ruščini izšla nekaj let pozneje. Tako jih imenuje tudi skozi skoraj vso knjigo [25]. V slovenščini smo jo dobili šele leta 2009, vendar na žalost tudi to s popravljenim naslovom *Starodavni in današnji Slovenci* in dosledno predelavo vseh pristnih Venelinovih Slovenov v Slovence [26].

Venelinov sodobnik, nabožni in strokovni pisec iz Bogojine v Prekmurju Jožef Košič (1788-1867) je okoli leta 1845 izdal knjigo *Zobrisani Sloven in Slovenka med Mürov in Rabov*, v rokopisu pa so ostale njegove *Starine železnih ino salajskih Slovenov*, ki so za etnologe še danes dobrodošel vir [27] in [28].

Leta 1886 je v Ljubljanskem Zvonu izšel roman *Slovenski svetec in učitelj*, pomembnega slovenskega realističnega pisatelja Josipa Jurčiča (1844-1881), v katerem opisuje zgodovino Slovenov od kneza Pribine do zavednega Slovena Koclja [29].

Fran Saleški Finžgar (1871-1962), slovenski pisatelj, dramatik in prevajalec, je v svojem verjetno najbolj znanem delu *Pod svobodnim soncem* (1906-1907) prikazal spopade med Sloveni in Bizantinci [30], katerih opisi temeljijo na zgodovinskih virih.

Med pomembnejša dela sodi tudi Helmolt's Weltgeschichte, nemški obsežni zgodovinski učbenik iz začetka 20. stoletja, ki na strani 279 piše: »*Jenne Stamme, die in den alten romischen Provinzen Pannonien, Noricum, Raetien, Vindelicien angesiedelt waren, wurden gemeiniglich Slaven oder Slowenen genannt.*« [31], kar se v prevodu lahko glasi samo kot »Tista plemena, ki so živela v starih rimskih provincah Panoniji, Noriku, Retiji in Vindelaciji, so bila splošno imenovana Slaveni ali Sloveni.« O »Slovanih« pa ne duha ne sluha.

Do izbruha fašizma se je kraj na levem bregu Nadiže/Natisone v današnji italijanski videmski pokrajini imenoval Špeter Slovenov (v furlanščini *San Pieri dai Sclavons*, v italijanščini do Dunajskega miru 1866 *San Pietro degli Slavi*), zdaj samo še San Pietro al Natisone [32].

Slovenc pa pozna tudi novejša, izčrpna Ilustrirana zgodovina Slovencev: *Slovani so sami sebe imenovali Slověne (ednina Slověninъ, pridevnik slověnъskъ), čeprav za to slovansko obliko imena, ki je prvič izpričana v stari cerkveni slovanščini, ni čisto gotovo, da se je nanašala na vse Slovane* [33].

Razumljivo, saj se ni mogla, ker takrat razen Slovenov in drugih ljudstev z različnimi imeni, saj današnjih »Slovanov« sploh še ni bilo.

To je samo nekaj poimenovanj Slovenov, najbrž se je še veliko več, zlasti starejših, izgubilo. Za pošteno presojo našega porekla pa vendarle ne moremo kar tako mimo njih!

Zakaj Slovenci?

Čemu vendar naj služi vse to naštevanje?

Po vsaj zdaj znanih virih lahko upravičeno sklepamo, da so bili najbolj verjetni predniki današnjih Slovencev in Slovakov nekdanji staroselski Sklavenci – Slovenci [34], in da so se predvsem na Balkanu sarmatski [35] in turški prišleki [36] res pomešali mednje šele v 7. stoletju ter postopoma prevzeli njihov jezik. Tako so se razvili današnji tkim. Južni Slovenci, kar pa pomeni temeljito prevetritev nestvarne nemške teorije o množični selitvi Slovanov in naselitvi tkim. »Alpskih Slovanov« – prednikov današnjih Slovencev v naše kraje v 6. stoletju.

Domala vsi evropski narodi so ime za »zgodnje Slovane«, ki so verjetno živeli med Baltskim morjem in Karpati, povzeli po latinskem zapisu *sclavi* v oblikah *Slavi*, *Slavs*, *Slaves*, *Slawen*, *Slaver*, *Славяне*, *Szlavok*, *Eslavos*, *Slavlar* in podobno. Na tej podlagi je v 19. stoletju nastal tudi pojem *panslavizem* (in ne *panslovanizem*!), veda o jezikih in književnosti pa je *slavistika* in ne *slovanistika*.

Mimogrede: izraza »Slovenci« v 30 evropskih jezikih in med njimi tudi pri vseh Južnih »Slovanih« z Bolgari vred, sploh ne poznajo, saj uporabljajo za današnje pripadnike tkim. slovanskih narodov imenovanje s **Slav-** v prvem zlogu (*Slav-s*, *Slav-i*, *Slaw-en*, *Слав-яне* in podobno), za Slovence pa dosledno obliko s **Sloven-** v prvih dveh zlogih (*Sloven-i*, *Slawen-en*, *Sloven-es*, *Sloven-e*, *Szlavén-ek*, *Sloven-it*, *Sloven-ar*, *Sloven-ler*, *Esloven-o*, *Słoweń-cy*, *Sloven-ci*, *Словен-цы* in podobno). Izjeme, ki potrjujejo pravilo, so za »Slovene« srbski, črnogorski in makedonski jezik z oblikama *Sloveni* oz. *Slovenite*, zato je bila tudi naša nekdanja skupna država **Jugoslavija** in ne **Jugoslovanija**.

Umetno skovano obliko *Slovani* uporabljajo razen Slovencev samo štirje »panslovenski« narodi. Hrvatje pa so Slavene najverjetneje povzeli po izvirnih Sklavencih, na katere so naleteli ob prihodu v Panonijo v 7. stoletju.

In kaj naj bi pravzaprav pomenila dosledna uporaba izraza **Sloveni** za staroselce v Srednji Evropi?

- da poimenovanje Slovenci (iz Sklavenci) pripada **samo** prednikom današnjih Slovencev in Slovakov, ki imajo edini v korenu imena ta dva značilna zloga; predvsem v naselitvenem območju teh dveh nekdanjih največjih ljudstev je namreč nastala tudi močna Samova plemenska zveza Slovencev; morebiti podobno govoreča sosednja plemena (zdaj *Slavi*/»Slovenci«) pa so imela takrat in imajo še danes povsem druga imena [37];

- da smo bistveno starejše ljudstvo kot nam priznavajo drugi Evropejci – zlasti Nemci in »prijateljski« sosedje;
- da imamo korenine že od zdavnaj v Srednji Evropi, in da so drugi evropski staroselci, zlasti takratni južni in zahodni sosedje, tista ljudstva, ki so se naseljevala vzhodno od Slovencev (Sklavenov, Slavenov), poimenovali kar počez po bližnjih Slovencih – Σκλαβηνοί, Sklavenci in Slaveni, pozneje pa še Latini tudi Sklavini, Slavini, Slavi ipd. (različnih zapisanih imen za »stare Slovence« je več kot 830; čeprav se jih je nedvomno veliko za vedno izgubilo, se posamezne inačice pojavljajo tudi po petdesetkrat [38], samo kot Slovani nikoli);
- da bi se Slovenci doma in na tujem izognili marsikateremu nesporazumu o svojem poreklu, če bi za svoje zgodnje predhodnike po vzoru M. Kosa in B. Grafenauerja priznali Slovence. Namesto izmišljene oblike Slovani za druge narode, ki so se zaradi podobnega jezika pozneje pridružili veliki družini, pa začeli, kot večina Evropejcev s Hrvati vred, uporabljati priznано evropsko ime Slaveni (Slawen, Slaves, Slaver, Szlavok, Славяне, Slavi ipd.);
- zlasti pa bi budila **slovensko narodno zavest**, saj je Ivan Cankar upravičeno zapisal, da smo »narod hlapcev«. Prav zaradi zatajevanih zgodovinskih dejstev večno poniževani in vztrajno ponižni. Samo nekateri redki resnično pokončni Slovenci so se v zgodovini in le nekateri še bolj redki se tudi danes zavedajo svojega porekla, svoje preteklosti, svoje kulture in svojega jezika. Klečeplazenje pred tujci, ki ga še celo v samostojni državi doživljamo vsak dan, nenehno zgodovinsko in tekoče zanemarjanje sonarodnjakov (na Koroškem, v Porabju in v Reziji) ter prepuščanje ozemelj pohlepnim sosedom, modno pačenje izvirnega jezika, ki smo ga po čudežu ohranili skozi tisočletja, zanemarjanje pristnega kulturnega izročila (npr. ljudske pesmi) in nadomeščanje s tujimi vzori ter nespoštovanje svojih narodnih simbolov (npr. zastav), ki so temeljni izraz narodne pripadnosti, so žalostne priče sprenevedanja in zatajevanja naše istovetnosti ter popolnega pomanjkanja narodove samozavesti in ponosa. Z okrnjeno državno himno pa »zanikamo svoj obstoj in hvalimo dobro sosedstvo« [39].

Za večino evropskih narodov so torej Slovenci poimenovani kot **Sloven-i, -es, -en, -os, -er, -ek, -ler** in **-it...**, nobena od teh oblik pa se ne konča na **-ci**, kot se zdaj samo pri štirih vzhodnoevropskih narodih. Bi bila izvirna oblika **Slovani** preveč podobna »panslovanski« izmišljotini *Slovani*? Nedvomno, saj bi očitno nakazovala, kje so si Čehi »sposodili« [40] to skupno ime za Slovence, Poljake in Ukrajince, pa, kakšna ironija, da smo pod vplivom panslavizma poimenovanje prevzeli tudi mi, čeprav smo bili Slaveni že od nekdaj!

* * *

Zgodovino pišejo zmagovalci, vedno v korist svojega ljudstva, svojega naroda, svoje države. Slovenci smo prvič postali zmagovalci leta 1991 in dobili svojo mednarodno priznано državo. Zdaj si tudi prvič smemo in moramo pisati svojo zgodovino sami. Nikogar se nam ni bati, pred nikomer naj nas ne bo sram, nič naj nas ne ovira pri

iskanju verodostojnih virov in dokazov za pošteno in neodvisno odkrivanje resnice o naših prednikih in njihovi vlogi v razvoju evropskih narodov in nas samih. Zato je vsak prispevek v ta namen dobrodošel.

Viri

1. Sclabonia Portal, rubrika Dejiny, prispevek *Omyly*, 4. maj **2011**, (<http://sclabonia.sk/>).
2. Enciklopedija Slovenije, snopič 5, Kari-Krei, geslo *Kos, Milko*, Mladinska knjiga, Ljubljana **1991**, 311.
3. M. Kos: *Zgodovina Slovencev*, Slovenska matica, Ljubljana **1955**, 41.
4. B. Grafenauer: *Zgodovina slovenskega naroda*, 1. zvezek, tretja izdaja, DZS, Ljubljana **1978**, 289.
5. hrvaška Wikipedija, geslo *Podrijetlo Hrvata, Povijesne teorije, Iranska teorija, Rana povijest Hrvata*, 4. maja **2011**.
6. Slovaška Wikipedija, geslo *Panonski Slovinci*, 22. avgust **2010**.
7. A. Berlot, I. Rebec: *So bili Etruščani Slovani?*, Založba Lipa, Koper **1984**, 206.
8. M. Bor, I. Tomažič, *Etruščani in Veneti*, I. Tomažič, Wien 1995, 29-39.
9. V. Vodopivec, *Primerjava branj Pyrgijskih zlatih ploščic*, zbornik posveta, Praprebivalstvo na tleh srednje Evrope, Jutro, Ljubljana **2003**, 51-63.
10. Slovaška Wikipedija, geslo *Sloveni*, 22. avgust **2010**.
11. Srbska Wikipedija, geslo *Srbi, Istorija, Teorije o poreklu Srba, Iranska teorija*, 18. maja **2009**.
12. Hrvška Wikipedija, geslo *O podrijetlu Hrvata, Iranska teorija*, 18. maja **2009**.
13. Ruska Википедия, geslo *Словене*, poglavje *История*, 22. avgusta **2010**.
14. M. M. Vakar, D. Vrečko, Slovenija v DNK bazenu sveta, Zbornik osme mednarodne konference Izvor Evropejcev, Jutro, Ljubljana **2010**, 29-51.
15. Angleška Wikipedia, geslo *Slavic peoples*, Origin of term *Slav*, 28. sept. **2008**.
16. A. Pleterski: *Staroslovanska doba*, Zakladi tisočletij, založba Modrijan in Inštitut za arheologijo ZRC SAZU, Ljubljana **1999**, 373.
17. Enciklopedija Slovenije, snopič 8, Nos-Pli, geslo *Ogrski Slovenci*, Mladinska knjiga, Ljubljana **1994**, 104.
18. Enciklopedija Slovenije, snopič 13, Š-T, geslo *Trubar*, Mladinska knjiga, Ljubljana **1999**, 378.
19. *Noviga testamenta pusledni dejl, 1577*, Začetek slovenskega predgovora, Trubarjev album, Mladinska knjiga, Ljubljana **2008**, 131, 197.
20. P. Trubar: ENE DVHOVNE PEISNI, VTVBINGE, **1563**.
21. F. Kidrič: *Dalmatin Jurij*, Slovenski biografski leksikon 1925–1991. Elektronska izdaja, SAZU, Ljubljana, **2009**.
22. D. Antol Pope Vramec: *Kronika*, v Lublane, **1578**, 11.
23. S. Küzmič, *Nouvi zakon ali testamentom goszpodna nasega Jezusa Krisztusa, Predgovor*, v Halli Saxonskoj, **1771**.
24. A. Linhart: *Poskus zgodovine Kranjske in drugih dežel Južnih Slovanov Avstrije*, natisnjeno v nemščini v Ljubljani **1791**, slovenski prevod pri Slovenski matici 1981; Prva knjiga, str. 159.
25. Ю. И. Венелин.: *Древние и нынешние Словене*, ponatis, Москва, **2004**.
26. J. Venelin: *Starodavni in današnji Slovenci*, prevod iz ruščine, Amalietti&Amalietti Ljubljana, **2009**.
27. J. Košič, *Goričko na zelenem otoku presahlega morja*, Petanjci **2008**, 114.
28. Slovenska Wikipedija, geslo *Sztarine 'Seleznih ino Szalaszkih Szlovecov*, glej izvorni rokopis!, 2. septembra **2010**.
29. J. Jurčič: *Slovenski svetec in učitelj*, Ljubljanski zvon, **1886**.

30. F. S. Finžgar: *Pod svobodnim soncem*, Dom in svet – v podlistkih od 1906 do 1907, v Ljubljani.
31. *Helmolt's Weltgeschichte*, 5. zvezek, Bibliographisches Institut, Leipzig und Wien 1900 (1899-1907), 279.
32. Enciklopedija Slovenije, snopič 13, Š-T, geslo *Špeter*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1999, 108.
33. Ilustrirana zgodovina Slovencev, poglavje *Ime*, Mladinska knjiga, Ljubljana 1999, 15.
34. Slovenska Wikipedija, geslo *Akanje*, 14. oktobra 2010, in angleška Wikipedia, geslo *Slavic peoples*, B. P. Lozinski: The Name Slav, 1. januarja 2010;
35. T. Sulimirski: *Zaboravljeni Sarmati*, zbornik Isčezle civilizacije, Thames and Hudson, London 1964, prevod Izdavaški zavod »Jugoslavija«, Beograd, 1965, 298.
36. Bolgarska Уикипедия, geslo *Българи*, podpoglavje: Произход in povezava na Образуване на българската народност
37. M. I. Moškon: *Kritika poimenovanj*, Sobotna priloga Dela, Prejeli smo, 30. aprila 2010.
38. B. J. Hribovshek: *O imenu Slovani*, revija SRP, 2007/2, *Publikacije edicije, Pogum Revije SRP, na spletu* www.revijasrp.si.
39. B. Pahor v intervjuju za Sobotno prilogo Dela, 18. septembra 2010.
40. Sclabonia Portal, rubrika Dejiny, prispevek Omyly, 4. maj 2011, <http://sclabonia.sk/>.

Povzetek

Vsaj po znanih virih lahko sklepamo, da so najbolj verjetni predniki današnjih Slovencev in Slovakov nekdanji staroselski Sloveni – Sklaveni, ter da so se na Balkanu sarmatski in turški prišleki pomešali mednje šele v 7. stoletju ter postopoma prevzeli njihov jezik. Tako so se razvili današnji Južni Slovani, kar pa pomeni temeljito prevetritev nestvarne nemške teorije o množični selitvi Slovanov in naselitvi tkim. »Alpskih Slovanov« – prednikov današnjih Slovencev v naše kraje v 6. stoletju.

Domala vsi evropski narodi so ime za »zgodnje Slované« povzeli na način, podoben latinskem zapisu *sclavi* za ljudstva, ki so verjetno živela med Baltskim morjem in Karpati. Izraza »Slovani« v 30 evropskih državah sploh ne poznajo, saj uporabljajo za današnje pripadnike tkim. slovanskih narodov imenovanje s Slav- v prvem zlogu (Slav-s, Slav-i, Slaw-en, Slav-es, Szlav-ok, Slav-lar, Eslav-os, Слав-яне in podobno). Na tej podlagi je nastal tudi pojem *panslavizem* (in ne panslovanizem!). Umetno skovano obliko *Slovani* razen Slovencev uporabljajo samo štirje omembe vredni vzhodnoevropski narodi.

Za Slovence pa dosledno velja oblika s Sloven- v prvih dveh zlogih (Sloven-i, Sloven-en, Sloven-es, Sloven-e, Szlovén-ek, Sloveen-it, Sloven-ar, Sloven-ler, Sloven-ci, Esloven-o, Словен-цы in podobno). Izjeme, ki potrjujejo pravilo, sta srbsko-črnogorski in makedonski jezik z oblikama Sloveni oz. Slovenite za Slované, ter hrvaška oblika Slaveni, najverjetneje povzeta po izvirnih Sklavenih. Iz prispevka sledi, da poimenovanje Sloveni (iz Sklaveni) pripada samo prednikom današnjih Slovencev in Slovakov, morebiti podobno govoreča sosednja plemena (zdaj Slavi/»Slovani«) pa so imela takrat povsem druga imena.